

WIADOMOŚCI KOLBUSZOWSKIE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym, społecznym i kulturalnym

Cena prenumeraty:
Kwartalnie 60 gr.

Rękopisy i listy należy nadsyłać do Redakcji „Wiadomości Kolbuszowskie”, prenumeratę zaś do Komunalnej Kasy Oszczędności w Kolbuszowej, P. K. O. Nr. 407.460.

Ceny ogłoszeń:
za słowo 10 gr., w tekście 15.
na 1 stronie 40 gr.

Adres Redakcji i Administracji: Sekretariat Powiatowy B. B. W. R. w Kolbuszowej, ul. 3-go Maja.

Plan robót dla likwidacji bezrobocia na terenie powiatu kolbuszowskiego

(Drugi ciąg dalszy)

Uzasadnienie.

Powiat kolbuszowski, pozbawiony na swym terenie kolei, posiada bardzo słabą sieć dróg bitych, bo zaledwie 50 km. dróg wojewódzkich i 88 km. dróg powiatowych. Dróg gminnych, piaskowych ponad 500 km., poprzęzanych potokami, skutkiem czego stan ich, mimo corocznej poprawy, powraca do pierwotnego stanu. Potoki przepływające terenem piaszczystym czynią znaczne szkody na drogach przy przyciółkach mostowych.

Komunikacja z okolicznymi powiatami Rzeszów, Ropczyce, Tarnobrzeg jest połączona szosami, natomiast z powiatami Mielec i Łańcut jest przerwana skutkiem działań wojennych. To też dzięki Funduszowi Pracy, który na rok 1934/35 przyznał pożyczkę 40.000 zł., w powiecie kolbuszowskim rozpoczęto budowę na terytorjum powiatu kolbuszowskiego, szosę w kierunku Mielca. Pozostanie do dokończenia w latach następnych droga pow. Sokółów-Łańcut, jako ważna arterja dla Sokółowa i okolicznych wsi.

Droga Raniżów-Wilcza Wola połączy z północy na południe w najkrótszej drodze powiat Nisko z Rzeszowem.

Droga Dzikowiec-Lipnica-Wilcza Wola i Dzikowiec-Widelka przecina środek powiatu i stanie się jednym z najkrótszych połączeń środka powiatu z Rzeszowem.

Droga Świerczów-Trzęsówka, biegnąca z południa na północ, przybliży kilka gmin nie posiadających zupełnie szosy.

Zaznacza się, że kosztu robót ziemnych i dowóz materiałów brano jedynie do przybliżonego kosztorysu, wyłączając zakupno materiałów. Udział powiatu w kosztach budowy powyższych dróg rozumie się w dostarczeniu szutru z własnych szutrowisk, pomocy technicznej i materiału

na mosty.

Przybliżony udział powiatu i gmin okolicznych w kosztach budowy tych dróg wyniesie conajmniej 50 % ogólnego kosztu budowy.

Mosty na drogach gminnych budować się mające na terenie całego powiatu, wymagają — według obliczenia — wkładu około 150.000 zł. Zgłoszono o — obecnym projekcie tylko mosty znaczniejsze i jedynie wydatki na robocizne, gdyż materiały pokryją gminy interesowane, względnie Powiatowy Związek, z dotacji, corocznie na cel ten do budżetu wstawianych.

Ad. 2. Regulacja potoków:

I. Rzeczka „Nil” w dolnym biegu Przyrwa Łęg, od Kolbuszowej począwszy na przestrzeni przynajmniej 5 km., zabudowanie jak rzek górskich — przybliżony koszt 60.000 zł.

II. Potok „Murynia” odwadniający około 3.000 morgów gruntów ornich na przestrzeni 4 km., przybliżony koszt — 40.000 zł.

III. Dokończenie regulacji „Łęgu” w Wilczej Woli — 20.000 zł.

IV. Odwodnienie łąk w Wólce sokołowskiej (projekt wygotowany) — przybliżony koszt 30.000 zł.

V. Regulacja potoku przepływającego przez gminę Widelka — koszt 15.000 zł.

VI. Regulacja potoku w Nienadówce koszt 15.000 zł.

Ogółem — 180.000 zł.

Uzasadnienie

I. Przez Kolbuszowę i Kolbuszowę dolną przepływa potok zwany „Nilem”, która to nazwa zupełnie trafnie odpowiada Nilowi egipskiemu jako posiadającego te same właściwości, gdyż corocznie rozlewa swe wody na bardzo znacznej przestrzeni, zatapiając okoliczne grunta i domy,

przez co wyrządza znaczne szkody. Jeszcze przed rokiem 1914 projektowano regulację tej rzeczki lecz na tem się skończyło.

Przez regulację tego potoku przynajmniej na przestrzeni 5 km. zyskałyby domy, grunta i łąki wzdłuż położone zbawienne odnowienie, zaś ludność okoliczna przy robotach zatrudnienie.

II. Regulacja potoku Murynia przepływającego przez gminy Wola rusinowska, Brzostowa góra, Rusinów osuszyłaby grunta orne i łąki, podnosząc kulturę i rentowność tych gruntów o 100 %.

III. Rzeka „Łęg” przepływająca przez znaczną przestrzeń powiatu kolbuszowskiego w swym dolnym biegu na terenie powiatu Tarnobrzieskiego została uregulowana i wymaga dalszej regulacji w biegu górnym. Władze zajmujące się regulacją przed rokiem 1914 uznały regulację Łęgu jako zabudowanie potoków górskich i częściowo na terenie gmin Wilcza wola i Kopicie przeprowadziły regulację, przerywając roboty. Zanięchana dalsza regulacja i już dokonana nie spełnia obecnie swego zadania i wymaga poprawy i dokończenia.

IV. Łąki w Wólce sokołowskiej przestrzeni około 300 morgów, długości ponad 3 km. po odwodnieniu podniosłyby wydajność paszy, bardzo znacznie. Związana tam Spółka Wodna dla braku poparcia finansowego nie może projektu zrealizować.

V, VI. Potoki przepływające przez środek gmin w Widelce i Nienadówce na których pobudowano po kilkanaście mostów przez regulację zyskają prócz odwodnienia gruntów pastwisk lepszą komunikację pozbywając się uciążliwego utrzymania zbędnych mostów.

Cdn..

Zapisz się na członka

L. O. P. P.

Ze świata

W Niemczech.

Oddziały szturmowe podjęły próbę rokoszu przeciw samemu swemu wodzowi, Adolfowi Hitlerowi. Na czele buntu stały dowódcy oddziałów szturmowych z szefem sztabu S. A. Roehmem. Zamach stanu zdławił Hitler krwawo. Zdemaskowanych spiskowców, wśród nich, głównych przywódców S. A. rozstrzelano.

Adamowicze przelecieli Atlantyk.

Dwaj Polacy, bracia Adamowicze, przeleciawszy samolotem Atlantyk, wylądowali we Francji. Następny postój mieli w Niemczech z powodu drobnego defektu, skąd przylecieli do Warszawy.

Bohaterskich lotników, po przybyciu ich na lotnisko w Warszawie, powitano spontanicznie.

Zmiany w Rządzie.

W miejsce ś. p. Bronisława Pierackiego powołany został na stanowisko ministra spraw wewnętrznych p. Marjan Zyndram Kościalkowski. W miejsce zaś p. B. Nakoniecznikoff-Klukowskiego, który powołany został na stanowisko wojewody warszawskiego, tekę ministra rolnictwa objął p. Juliusz Poniatowski, kurator Liceum Krzemienieckiego. Stanowisko wojewody kieleckiego objął dyrektor Biura Sejmu R. P. Dr. Władysław Dziadosz.

Ustawa o obozach koncentracyjnych

Na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 17 czerwca br. uchwalono projekt dekretu Prezydenta R. P. z mocą ustawy upoważniającej władzę administracyjną odosobnienia osób, zagrażających spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu oraz do stworzenia dla osób takich obozów koncentracyjnych.

Ustawa weszła już w życie. Obóz taki utworzono już w Berezie Kartuskiej na Polesiu, dokąd już pierwsze transporty wysłano.

Na tropie morderców ś. p. Pierackiego.

Spólnicy skrytobójczego morderstwa na osobie ś. p. Pierackiego, ministra spraw wewnętrznych, zostali ujęci, a główny sprawca znajduje się poza granicami państwa. Morderstwo to zostało dokonane przez członków Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów.

Dekret dolarowy.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 59 ukazało się rozporządzenie Prezydenta R. P. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych. Rozporządzenie to normuje warunki spłaty zobowiązań w walutach zagranicznych, co dla dłużników, jakoteż dla wierzycieli, ma doniosłe znaczenie, gdyż ustala sposób wyrównywania różnic między kursami wyplat w dniu zapłaty, a w dniu wymagalności.

KRONIKA

Komitet Ligi Morskiej urządził 26 czerwca br. wieczorek propagandowy w sali „Sokoła”.

Na poligon artyleryjski w Krzątce przeszło przez Kolbuszowę, udając się na ćwiczenia, kilka pułków artylerji.

Ruch na Stadionie w Kolbuszowej Gimnazjalny obóz II stopnia P. W., składający się z 78 uczestników, zakończył 8 lipca br. 3 tygodniowe ćwiczenia. W obozie tym brali udział uczniowie okolicznych gimnazjów.

Od 10 do 22 lipca rozpoczął ćwiczenia obóz strzelecki z powiatu kolbuszowskiego przy udziale 77 uczestników.

Od 24 lipca 2 tygodniowe obozownie młodsze pokolenie P. W.

Pan Starosta Sienkiewicz rozpoczął 6 tygodniowy urlop wypoczynkowy.

Stowarzyszenie Młodzieży wraz z gminą Werynia urządziło festyn. Dochód na organy do kościoła.

Okręgowe Tow. Roln. w Kolbuszowej przygotowuje wycieczkę do Gdyni i przyjmuje zgłoszeń uczestników. Informacji udziela p. Instruktor rolny.

Zjazd Kół Związku Młodzieży ludowej i rolniczej z całego powiatu odbył się w Dzikowcu 1/7 br. przy współudziale delegata Wojewódzkiego Zarządu.

Pan Starosta Sienkiewicz dokonał przeglądu prac prowadzonych w dziedzinie rolnictwa przy pomocy Funduszu Pracy w gminach, Huta komorowska, Krzątka, Brzostowa góra, Przedbórz, Ostrowy tuszowskie, Trzęsówka i Przyłek, przyjmując przy tej sposobności prośby i życzenia ludności.

Z ramienia Izby Rolniczej we Lwowie, przeprowadził, końcem czerwca b. r. inspektor p. Witkiewicz, lustrację prac konkursowych, przysposobienia rolniczego w Dzikowcu nowym, Mazurach i Wólce sokołowskiej, której, za najlepsze wyniki przyznał poważną nagrodę wojewódzką.

Urząd Wojewódzki nadesłał na ręce Starosty 2.000 zł, jako bezzwrotną dołączoną zapomogę dla dotkniętych gradobiciem gmin: Hadykówka, Krzątka, Cmolos, Jagodnik i Ostrowy baranowskie.

Ludzie czy zwierzęta.

Dnia 7 lipca br., w Wólce sokołow-

skiej, podczas wesela poranieni zostali nożami dwaj uczestnicy, z których jeden zmarł. Młodzież biorąca udział w bójce nie należy do żadnej organizacji Związku młodzieży.

Koło ludowe w Nowej Wsi nie istnieje. Dnia 3.7. br. jawiła się delegacja: b. Koła Ludowego z Nowej Wsi u P. Starosty i oświadczyła, że na wniosek Piórka i Ozimka, zebranie członków Koła uchwalilo rozwiązanie Koła Ludowego nie znajdując podstawy do opozycji wobec obecnego Rządu. Równocześnie złożyli na ręce Pana Starosty wszystkie legitymacje Koła Ludowego.

Prosil o poparcie potrzeb mieszkańców gm. Nowa Wieś.

Kronika strzelecka

Zarząd II Oddziału Z. S. w Kolbuszowej realizuje obecnie program prac, jaki sobie, specjalnie na czas wakacyj, wytyczył. Główny nacisk kładzie się na wyrobienie sprawności fizycznej, dlatego też wszyscy członkowie Oddziału mają wziąć udział w zawodach o zdybiecie, względnie odnowienie P. O. S. lub O. S. Ćwiczenia w tym kierunku prowadzą fachowi instruktorzy.

W razie niepogody członkowie mają się gromadzić w sali Tow. Gimn. „Sokół” dla wysłuchania referatów na aktualne tematy. Prócz tego, zorganizowano na Stadionie grę w siatkówkę, która gromadzi codziennie pokaźną ilość uczestników.

Kronika żałobna

Zgon wielkiej uczonej polskiej.

Marja Curie Skłodowska, znakomita uczona polska, odkrywczyni radu i polonu zmarła 4 bm. przeżywszy 67 lat w Valence nad Radanem.

Ogłoszenie.

Biuro pomiarowe przeniosłem z powrotem ze Zbaraża DO KOLBUSZOWEJ.

Przyjmuję zgłoszenia na: Pomiar gruntów rolnych, i leśnych, wskazywanie granic (miedz) i t. p., wszelkich pomiarów mniejszych i większych własności oraz sporządzam plany sytuacyjne dla rozdziału podatku gruntowego, w celach intabulacyjnych dla Sądów, Urzędów Ziemskich, w budynku jak dawniej t. j. koło „Sokoła”

Z poważaniem
Inż. Józef Młyński
przysięgły mierniczy

„Drzewo mądrości”

Abiturjent: Zanim zdam maturę krzaczek wyrośnie jak Dewajtis

oszczędności z lat lepszej konjunktury musi sprzedać w ciągu 10 miesięcy: 30 q żyta po 12 zł., — za 360 zł., 30 q ziemniaków po 3:60 zł. — za 108 zł., innych produktów jak: masło, ser, jaja za 32 zł. — Razem za 500 zł.

Przyjmując, że zbiór w średnim gospodarstwie wynosi po 6 q z 1 morga zboża twardego i przyjmując, że obsiał całej 10 morgów tylko żytem, zbierze 60 q żyta, a zatem winien spieniężyć, celem uzyskania kwoty 500 zł., najmniej 42 q, pozostawiając sobie na zasiewy, wyżywienie całej rodziny i inwentarza oraz podatki na cały rok — 18 q!!

Trzeba pamiętać, że przytoczyliśmy gospodarstwo 10 morgowe.

2) Funkcjonariusz państwowy, czy samorządowy posyła dziecko do klasy V. Oplata miesięczna wynosi 35 zł., przez 10 miesięcy — 350 zł., wydaje na książki, ubranie, i t. p. 100 zł., czyli wydatek za 10 miesięcy — 450 zł., co daje miesięcznie 45 zł. Przyjmujemy, że pobory otrzymuje IX stopnia — miesięcznie 210 zł., pozostaje mu na utrzymanie rodziny, choćby najmniejszej, z 3 osób się składającej — 165 zł. Zapytujemy, czy powyżsi są w stanie posyłać dzieci, wobec tak wysokich opłat.

Odpowiedz jasno i krótko — tak!

Ponoszą ofiary z obowiązku rodzicielskiego wobec swego pokolenia, ograniczają swe potrzeby do minimum, zaciągają chwilowe zobowiązania. Żyją nadzieją, że ofiary ponoszone dla swego dziecka zgotują im lepszą dolę na tym padole.

Wobec tak ciężkich warunków, tylko nieliczne jednostki korzystać mogą z tak potrzebnego, a jednak drogiego zakładu.

Zaniedbania lat ubiegłych, powiększenia za każdą cenę frekwencji w tut. gimnazjum wydają obecnie rezultaty ujemne. Gdyby frekwencja była o 50 % większa opłaty wynosiłyby najwyżej 15—30 zł. miesięcznie, a wówczas zakład mógłby nadal spokojnie się rozwijać.

Drugą, ważną w rozwoju tutejszego gimnazjum, sprawą okazała się zbyt surowa, jak na prywatny zakład, klasyfikacja uczniów.

Selekcja stosowana być może w zakładach państwowych przy nadmiarze frekwencji. Zastrzegamy się przed propagandą pobłażliwości, nie możemy jednak przemilczeć surowości klasyfikacji dawnej, a już drastycznej w czerwcu b. r., gdzie 45 % uczni nie dopuszczono do matury.

Takie fakty tamują rozwój powiększenie frekwencji.

Przy tak znikomej frekwencji, jak w tut. zakładzie i pełnym personelu nauczycielskim, klasyfikacja ujemna nie powinna przekraczać 10 %.

Trzecim powodem tamującym rozwój okazał się dziwne stanowisko samorządu gminnego, który od paru lat ograniczył i nie wypłacił przyznanych dla gimnazjum dotacji, nie pomny na interes mieszkańców miasta.

W najbliższym czasie wszystkie miarodajne czynniki, a szczególnie rodzice uczniów, powinni znaleźć środki zaradcze, zmierzające do podtrzymania tut. gimnazjum, gdyby im nawet przyszło ponieść ofiary nadzwyczajne. Zarząd gimnazjum powinien rozwinąć energiczną akcję wzmożenia frekwencji, od której przyszłe losy zakładu zależą, a następnie dostosować opłaty za naukę do zmienionych obecnie warunków.

Kolbuszowa — 17 p. p. P. K. U., 25) Rogala Stanisław, Kolbuszowa — Baon, Wartowniczy, Kraków, 26) Kubik Stanisław, Kolbuszowa Dolna, 27) Turek Piotr, Kolbuszowa Górna, 28) Kulig Tomasz, Kolbuszowa Górna, 29) Lenart Piotr, Kolbuszowa Górna, 30) Grosiak Piotr, Majdan — zabity, 31) Noga Jan, Kolbuszowa Dolna, 32) Grosiak Józef, Majdan, 33) Rosnowski Witold, Kolbuszowa, 34) Dudziński Feliks, Kolbuszowa — 21 p. art. pol., 35) Cebula Jan, Kolbuszowa Górna, 36) Dec Józef st., Kolbuszowa — szkoła podcher. Dęblin, 37) Gdula Jan, Raniżów, 38) Salach Franciszek, Kolbuszowa Górna, 39) Łagowski Piotr, Ostrowy Tusz., 40) Żmuda Jan Kfzarka, 41) Olszowy Józef, Kupno — 17 p.p. 42) Mytych Stanisław, Werynia, 43/ Olszowy Paweł, Zapole, 44/ Czechtot Antoni, Cmolasz, 45/ Fryszak Wojciech, Werynia, 46/ Nowosielski Michał, Kolbuszowa, 47/ Wargacki Ludwik, Wola Rusinowska, 48/ Kuna Michał, Przedbórz, 49/ Czajkowski Stanisław, Komorów — był w niewoli, 50 Górecki Jan, Raniżów. cdn.

Miasteczko nie duże, aspiracje olbrzymie, potrzeby niezaspokojone jeszcze większe. Od czasu do czasu, nie wiadomo na czyj użytek, rozchodzą się alarmujące pogłoski: Powiat zostanie zniesiony, gimnazjum rozlatuje się, budujemy pomnik, zaprowadzamy elektryczność, stawiamy wieżę dla straży pożarnej, rozpoczynają dalszą budowę kolei i t. p. Jak na jeden sezon ogórkowy, senzacyjny za wiele. Powiedzmy sobie szczerze. Radość tworzenia i inicjatywa — piękne przymioty, wykonywanie ich — cokolwiek trudniejsze, puszczenie niesprawdzonych wiadomości — najłatwiejsze. Ciekawych zaspokajamy częściami. Rozbiór powiatu został już postanowiony. Wiadomość ta sprawiła tak miłą niespodziankę wszystkim urzędnikom, że rozpoczęli urlopy wypoczynkowe, a opróżnione budynki tańczą kolomyjkę. Gimnazjum, z chwilą zredukowania poborów personelowi, doprowadziło niektórych zdrośników go ekstazy, zaś rodziców dźwięty do rozpacz. Głazy na terenie całego powiatu wystawily swe bicepsy, zgłaszając się do konkursu pomnikowego. Stocznia gdańska nadesłała próbną lampkę jerozolimską, drażniąc nią sympatyczne nerwy Ojców miejskich. Mężę motorowej siłkawki nadete puchą podrygują z uciechy i radości, albowiem, ułatwi im ta wieża kąpiele słoneczne. Gwizdanie lokomotywy na wszystkich rozlegało się już dawniej, nim rozpoczęto budowę kolei.

Do aktualności tych powrócimy w następnych numerach w tym wypadku, gdy cały nakład Wiadomości Kolbuszowskich zostanie w przeciągu pięciu minut rozchwytyany.

Redaktor odpowiedzialny w kajdanach.

Ziemia Kolbuszowska

9)

Jak wspomniano w poprzednim artykule, ochotnicy kolbuszowscy zasilili dość licznie Bryg. Syb., tworząc „kompanję kolbuszowską” i brali udział w całej kampanji polsko-bolszewickiej w pościgu wroga, aż hen za Niemen.

Oprócz „sybiraków”, ochotnicy z ziemi kolbuszowskiej przydzieleni zostali do różnych pułków i formacji wojskowych frontowych, czy też pozafrontowych.

Dla uprzytomnienia Sanownym Czytelnikom owych minionych dni chwaly i pozostawiania w pamięci młodemu pokoleniu, podaję niżej nazwiska tych „zapaleńców”, którzy na pierwszy odzew, nie bacząc na to, że niejednym z nich był jeszcze młodorostek, słaby do walki z orężem, wielu z nich chlubnie się odznaczyło w obronie Warszawy, wielu zostało rannych i dostało się do niewoli, dwóch zginęło na polu chwały, a to: śp. Władysław Różniecki, brat Wojewody lubelskiego — 18.VIII. pod Prusinowicami i Piotr Grosiak z Majdanu, zabity pod Berezyną w sierpniu. Cześć ich pamięci!

Do Powiatowego Komitetu Obrony Państwa od 18 lipca do 28 sierpnia 1920

zgłosili się następujący ochotnicy:

1) Batko Marjan, Kolbuszowa — służył w B. Z. 17 p. p., 2) Nowak Józef, Kolbuszowa, 3) Opaliński Jan, Kolbuszowa Górna, 4) Winiarski Józef, Kolbuszowa, 5) Augustyn Paweł, Kolbuszowa Górna, 6) Szpara Franciszek, Kolbuszowa Górna, 7) Lassota Marjan, Kolbuszowa — Baon Wartowniczy, Kraków, 8) Smykał Ludwik, Kolbuszowa, 9) Sikora Stanisław, Kolbuszowa — Baon Wartowniczy, Kraków, 10) Dec Józef mł., Kolbuszowa — Baon Wartowniczy, Kraków, 11) Lenart Franciszek, Kolbuszowa, 12) Weiss Jan, Kolbuszowa, 13) Smoleń Józef, Kolbuszowa — 21 p. art. pol. 14) Olszowy Jan, Kolbuszowa Górna, 15) Wlazło Franciszek, Kolbuszowa Górna, 16) Klubek Jan, Kolbuszowa Górna, 17) Gil Józef, Kolbuszowa Górna, 18) Ozimek Piotr, Kolbuszowa Górna, 19) Chodkiewicz Lesław, Kolbuszowa, 20) Dobrowolski Adam, Kolbuszowa — uczeń szkoły kadeckiej — jako ochotnik na froncie bolszewickim w 17 p. p., a następnie brał udział w powstaniu górno-śląskiem, 21) Smykał Władysław, Kolbuszowa, 22) Szukura Edward, Kolbuszowa, 23) Fryc Mieczysław, Kolbuszowa, 24) Ogonek Bronisław,